

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИ
Я СЪВЕТ НА НАОА
СОФИЯ**

ДОКЛАД

**НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО СТОПАНСКИ НАУКИ И УПРАВЛЕНИЕ ЗА
РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ НА КОЛЕЖ ПО ТУРИЗЪМ - БЛАГОЕВГРАД**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по стопански науки и управление предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за институционална акредитация на Колеж по туризъм - Благоевград. Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 5, т. 2 от ЗВО, чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА /20. 10.2016 г./ критерии за институционална акредитация на висшите училища в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.77, ал.2 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
 - II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
 - III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ.2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 1)
-

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Информация за решението от предходната акредитация	11.05.2016 г. (Протокол № 12)
2.	Откриване на процедурата от АС	07.02.2019 г. (Протокол № 3)
3.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	12.09.2019 г. (Протокол № 16)
4.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	02.10.2019 г. - 04.10.2019 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	29.01.2020 г. (Протокол № 4)
6.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	12.02.2020 г. (Протокол № 6)
7.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПК предоставя доклада на АС	

Оценяването по процедурата за институционална акредитация на

Колеж по туризъм - Благоевград е осъществено от експертна група в състав:

1. **Доц. д-р Валентина Любенова Николова-Алексиева**, Университет по хранителни технологии – Пловди, ръководител на експертната група
2. **Доц. д-р Велина Иванчева Казанджиева**, Икономически университет - Варна
3. **Бойко Манев Манев**, експерт от сферата на туризма

Наблюдаващ процедурата член на ПКСНУ: доц. д-р Мария Петрова Кехайова-Стойчева

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Колеж по туризъм - Благоевград е получил институционална акредитация на 11.05.2016 г. (решение на АС на НАОА, Протокол № 12/11.05.2016 г.) с оценка 4,79 (четири цяло и седемдесет и девет стотни) с капацитет общо 750 студенти, валидна до 11.05.2019 г. Колежът по туризъм - Благоевград е акредитиран и извършва обучение по професионални направления 3.7 Администрация и управление с капацитет от 300 студенти и 3.9. Туризъм с капацитет от 450 студенти.

При предходната акредитационна процедура на ВУ са направени 16 препоръки. При проведена процедура по САНК през 2018 г. се констатира, че КТ – Благоевград изпълнява напълно пет от препоръките (№5, №13, №4, №14 и №16), изпълнява частично осем от препоръките (№1, №3, №6, №7, №9, №10, №11 и №12) и не изпълнява три от препоръките (№2, №8 и №15). Въз основа на неизпълнение на препоръка №2, която се отнася до сградата на висшето училище, АС на НАОА със свое решение от 19.07.2018 г. (Протокол №13) отнема институционалната акредитация на КТ – Благоевград за срок от 18 месеца. След внасянето на Доклад за изпълнение на програма от мерки по направените препоръки от страна на КТ – Благоевград, на 29.11.2018 г. АС на НАОА решава, че КТ – Благоевград може да поиска нова институционална акредитация.

Въз основа на доклада на експертната група по настоящата акредитационна процедура Постоянната комисия:

- Потвърждава решението на АС на НАОА от 08.08.2018 г., че КТ –

Благоевград е изпълнил мерките по препоръки №5 и №13 и изпълнява мерките по препоръки № 4, №14 и №16.

- Счита, че КТ – Благоевград е постигнал допълнителен напредък в развитието на цялостната система за развитие на академичния състав. Освен стратегия за развитие към м. октомври 2018 г. са разработени допълнително и публично оповестени 5 основни вътрешнонормативни документи: Правилник за устройството и дейността на КТ – Благоевград; Наръчник по качеството; Ръководство за прилагане на системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение в Колеж по туризъм – Благоевград; Правила за приемане на сигналите за корупция и действията срещу нея; Правилник за развитието на Академичния състав. През акредитационния период са проведени 5 конкурса за заемане на академични длъжности – 2 за „професор“ и 3 за „доцент“. Стратегията за развитие на академичния състав е приета през 2016 г. ПКСНУ счита, че препоръка №1 е изпълнена.
- Счита, че КТ – Благоевград е постигнал значителен напредък в осигуряването на условия и подходящо оборудване, необходими за протичането на нормален учебен процес. Висшето училище предоставя копие от Договор № 601844 за учредяване **възмездно право на ползване** върху Общински нежилищни имоти – частна общинска собственост от 22.10.2018 год. между Колеж по туризъм – Благоевград и Община Благоевград. Констатирано е, че е в ход процедура по закупуване на част от сградата на бивше Първо основно училище в гр. Благоевград, в съответствие с Решение на общинския съвет за предоставяне право на закупуване на част от сградата от Колежа по туризъм. Констатирано е, че учебните зали притежават оборудване и техника, необходими за протичането на нормален учебен процес. Постоянната комисия, че препоръка №2 е изпълнена.
- Счита, че КТ – Благоевград е предприел необходимите мерки за изпълнение чл. 14, ал. 2 на ЗВО като приема Стратегически насоки за осигуряване на текущо финансиране на учебните, научно-изследователските и административните дейности и ежегодно през последните 3 години приема годишни финансови планове. ПКСНУ счита, че препоръка № 3 е изпълнена.
- Констатира, че е постигнат допълнителен напредък по развитието на уеб сайта на висшето училище като е увеличено количеството на информацията, насочена към учебния процес. ПКСНУ счита, че препоръка № 6 се изпълнява.
- Констатира, че административните услуги и тяхното технологично равнище са приведени в съответствие с добрите практики, следвани от повечето български висши училища. При издаването на справки и удостоверения се спазват регламентите и изискванията на ЗВО. ПКСНУ,

че препоръка № 7 се изпълнява.

- Счита, че е постигнат значителен напредък в осигуряването на е-достъпът на студентите до библиотечни ресурси. В КТ – Благоевград е създаден е-каталог с достъп до наличните учебници, учебни помагала и до всички библиотечни единици, чието съдържание е както следва: 36 електронни библиотечни единици, 74 периодични издания, 625 учебници и учебни помагала и 1480 книги. ПКСНУ счита, че препоръка №8 е изпълнена.
- Отчита напредък в публикационната активност на академичния състав и в участието на академичния състав в международни и национални изследователски и бизнес проекти за акредитационния период. Констатирани са:141 публикации общо; 33 публикации в чужбина (нарастване от 3.13 пъти спрямо предходния акредитационен период); 2,2 пъти ръст на участията на академичния състав в международни, национални и вътрешни научни проекти спрямо 2016 г.; ръст на участията на преподавателите в научни форуми с около 1,52 пъти, спрямо 2016 година ПКСНУ счита, че препоръки №9 и №10 се изпълняват.
- Констатира, че е извършена промяна в процедурата по публикуване на научни трудове в собственото издателство на Колежа, като е включен задължително външен рецензент. ПКСНУ счита, че препоръка № 11 се изпълнява.
- Констатира, че са приети, утвърдени и публично оповестени процедура и работна инструкция, свързани с проучвания мнението на студенти и работодатели. Процесът на анкетиране е организационно осигурен с необходимите структурни звена. За акредитационния период са анкетирани 779 студенти и 37 потребители на кадри. ПКСНУ счита, че препоръка №13 е изпълнена.
- Констатира, че в КТ – Благоевград през акредитационния период са извършени промени в учебните планове, чрез включване на нови избираеми дисциплини. Учебните програми по изучаваните дисциплини са актуализирани с основна и допълнителна литература. ПКСНУ счита, че препоръка №14 се изпълнява.
- Констатира, че е въведена работна инструкция РИ-03 Изисквания за проектиране, подготовка и реализация на учебния процес с обособен специален раздел 4. „Проектиране на методите на преподаване и учене“. Отчита се използване на интерактивни форми на мултимедийни продукти в специалностите от професионално направление „Туризъм“ – цифрови камери, компютри, уеб-базирани приложения, електронни пакети. ПКСНУ счита, че препоръка №15 се изпълнява.
- Отчита напредък в работата на КТ – Благоевград по разнообразяване на формите на партниране с потребителите на кадри. През акредитационния период са разкрити стажантски програми и обучения

на студенти в професионални умения и предприемачество към Кариерния център. Констатирано е включване на представители на работодателя в процеса на актуализация на учебните програми. ПКСНУ счита, че препоръка №16 се изпълнява.

От направената проверка на експертната група ПК застъпва становището, че ВУ е изпълнило частично:

Препоръки:	Констатация на ПК
<p>ПРЕПОРЪКА №12: Да се стимулира и осигури привличането на студенти за участие в изследователски и други проекти, разработвани от преподаватели в колежа (срок: постоянен с ежегодно отчитане)</p>	<p>☐ <u>частично изпълнена</u></p> <p>☐ неизпълнена</p> <p>Вътрешнонормативната среда е осигурена. Констатира се спад в участието на студенти в изследователски, художествено-творчески и образователни проекти.</p>

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ. 2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 1)

Стандарт 1: „Политика за осигуряване на качеството“

Критерий 1.1 „ВУ има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството като част от стратегическото управление на образователната институция в интерес на обществените потребности“.

1.1.1 Постоянната комисия констатира, че в КТ – Благоевград има документирана и публично оповестена политика по осигуряване на качеството, която е отразена в официално приета Стратегия за развитие (2016 – 2020). В стратегията са идентифицирани мисията и основната стратегическа цел на институцията. Задачите на ВУ са оповестени на сайта и включват осигуряване на качество и ефективност на обучението и синхронизирането му с постиженията в световното образователно пространство; адаптиране на обучението към динамиката на пазара на труда и променящата се бизнес среда чрез активно сътрудничество и контакти с бизнеса и другите потребители на кадри и др. Реализирането на мисията и изпълнението на

стратегическата цел и основните стратегически приоритети на висшето училище е заложено в Политиката по качеството на КТ-Благоевград. Тя е разписана подробно в приетата и функционираща вътрешна Система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав (СОПКОАС), обсъдена и приета от академичния съвет, въведена в действие на 25.10.2015 г и актуализирана през 2017 г., съгласно изискванията на чл. 6, ал. 4 от ЗВО.

СОПКОАС е представена в документите Наръчник по качеството, Ръководство за прилагане на системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение в КТ – Благоевград, Процедури и Работни инструкции. Документите са изготвени от членове на Колежанската комисия по осигуряване на качеството на образованието (ККООКО), и са утвърдени с решение на АС от 03.11.2017 г. Дейността за реализация на политиката по качество се осъществява от ККООКО, съвместно с Комисия по етика и с Кариерен център.

Наръчникът и останалите документи са представени на сайта на Колежа със съдържащите се към тях приложения .

СОПКОАС на КТ – Благоевград управлява качеството в следните 4 процеса –процес „Обучение на студенти за висше образование”; процес „Научноизследователска дейност и проложни изследвания”; процес „Разработване на учебни планове и програми” и процесът „Управление на връзките със заинтересованите страни“.

Действащата система за управление на качеството в Колежа е разработена на основата на ISO 9001:2008. Дейността на Системата за качество е подчинена на образователната мисия , цели и задачи, а нейните функции и структура са уредени в Правилника за устройството и дейността на колежа. Други нормативни документи на КТ-Благоевград, с пряко отношение към осигуряване на качеството са: Правилник за образователните дейности, Правилник за атестиране на академичния състав, Етичен кодекс, Правилник за прием на студенти и Правилник за развитието на академичния състав.

Кариерният Център участва в Системата за поддържане на качеството като събира и анализира обратна информация от настоящи и бивши студенти, преподаватели, служители и работодатели.

Осигурени са условия за прозрачност на дейността на висшето училище. Основните вътрешно-нормативни актове са публично оповестени на уеб-сайта на колежа. Всички вътрешно нормативни документи отразяват национални нормативни изисквания. Констатира се, че в различни вътрешно нормативни документи се съдържат текстове, които не се отнасят до КТ Благоевград, както и текстове, които се разминават с фактическа практика в Колежа. В последния случай не става въпрос за отклонения от национални нормативни изисквания.

1.1.2 Констатира се, че организацията и провеждането на обучението в КТ-Благоевград е подчинено на действащата институционална система за качество на образованието.

Представители на студентите са включени в Общото събрание, Академичния съвет, в Колежанската комисия по качество (ККООКО), както и в разширени катедрени съвети. Чрез интернет страницата на Колежа се осигурява достъп на студентите до учебния план и учебните програми по всяка изучавана дисциплина. Информацията, свързана с провеждането на практики, както и възможностите за обмен по Програмата “Еразъм +” са широко оповестени. На студентите е осигурен достъп до административно обслужване, до библиотечните фондове на КТ, до всички активи за осъществяване на компютърно и чуждоезиково обучение. В КТ-Благоевград съществува база данни за протеклите процедури по израстване в академична длъжност.

Въпросите, свързани с мобилността и сътрудничеството намират отражение в **Стратегията за развитие и Плана за международното сътрудничество и реализация на проекти** на Колежа. Като структурна единица в органограмата на КТ – Благоевград фигурира **Звеното за координация на международното сътрудничество и за реализация на проекти (ЗКМСРП)**. Колежът притежава разширена международна харта по програмата за академичен обмен „Еразъм+”, като цялата информация, свързана с Програмата е обявена на сайта на Колежа.

Учебната дейност е подчинена на мисията, институционалните цели и приоритети на КТ- Благоевград. Организацията, принципите и процедурите за провеждане на учебната дейност, в т.ч. правата и задълженията на студентите, процедурата за разглеждане на студентските жалби, както и учебната заетост на преподавателите са уредени в **Правилник за устройството и дейността на КТ – Благоевград**, публично оповестен в сайта на Колежа. В документа са уредени статутът и процедурите по назначаване на Комисията за развитие на академичния състав (КРАС). КРАС е отразена в организационната структура на висшето училище.

В **Правилника за образователните дейности** и в **Стратегията за развитие** на КТ изрично е посочено, че не се допускат привилегии и ограничения в обучението, свързани с възраст, раса, народност, етническа принадлежност, пол, социален произход, политически възгледи и вероизповедание.

1.1.3 В КТ-Благоевград се прилага политика за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания на преподавателския му състав и обучението на студентите. По-голямата част от научните изследвания и публикации са свързани с учебните програми, като редица резултати от тях се включват в образователното съдържание на изучаваните дисциплини от

студентите.

Общата рамка на научноизследователската, практико-приложната и учебно-приложната дейност в Колежа е регламентирана с **Правилника за Устройство и дейността на КТ**. Основните приоритети и насоки за управление на научно-изследователската и научно-приложната дейност на КТ са формулирани в **Стратегията на КТ за 2016-2020 г.** и **Стратегията за развитие на научните изследвания за 2019-2024 г.** Дейностите по НИД в КТ, в т. ч. включването на преподаватели и студенти в нея се регламентират с **Правилника за научноизследователската дейност и институционалните връзки на КТ**.

Научноизследователската дейност се организира и ръководи от **Научно-изследователски център-НИЦ**, включен в структурата на колежа, а контролът на резултатите се извършва от **Зам. ректорите и основните звена на Колежа**.

Научната дейност се осъществява в НИЦ, библиотеката и компютърните зали на КТ – Благоевград. Финансирането на научноизследователската дейност се обезпечава от специален фонд, който е образуван от собствени средства, дарения с конкретно предназначение, изпълнение на договори с външни възложители, проекти, финансирани от Колежа, както и от международни и национални програми. От бюджета на КТ чрез фонда се обезпечават не повече от 50 %.

Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение и академичния състав и Правилникът за научноизследователската дейност и институционалните връзки в КТ регламентират планирането на НИД в семестриалните и годишните изисквания към всеки преподавател.

1.1.4 В КТ са въведени **Правила за предотвратяване и констатиране на случаи на преписване по време на изпити и на плагиатство**, публично оповестени на сайта. В Колежа е въведена практика чрез вътрешно рецензиране в катедрите да се осъществява проверка относно плагиатство като се използват електронни средства за търсене в Интернет (Google, Yahoo, Rambler, Yandex), проверка в текста за действителни цитирания на литературата и безплатната версия на програмата Antiplagiat. Към момента на посещение на експертната група няма предоставени доказателства за извършване на допълнителни проверки за плагиатство, както и използването на лицензиран софтуер за тази цел.

В Колежа функционира колежанска **Комисия по етика**, а нормативната регламентация и **Етичния кодекс** са отразени на сайта. Не са регистрирани нарушения на авторско право и установени случаи на плагиатство. Няма публична информация за резултатите от дейността на комисията.

Организирането на всички дейности по процедурите за конкурси и избори на академичния състав е разписано в **Правилника за развитие на**

Академичния състав на КТ.

Оценяването на академичния състав се реализира чрез атестиране, обвързано с приносите към качеството на обучение и постигане на целите по качество на Колежа. Редът и начинът за атестиране са уредени с **Правилник за атестиране на научно-преподавателския състав**. Оценката на качеството на академичния състав се извършва от **Атестационна комисия**, която се избира по установена процедура.

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 1.1

КТ – Благоевград има документирана и публично огласена политика за осигуряване на качеството на обучението, която е част от стратегическото му управление и в съответствие с действащото национално законодателство и вътрешните нормативни актове на висшето училище. Изградени са съответни вътрешни структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които се включват студенти и заинтересовани страни. Осигурени са условия за прозрачност на дейността на висшето училище. В различни вътрешно-нормативни документи се съдържат текстове, които не се отнасят до КТ Благоевград, както и текстове, които се разминават с фактическа практика (без отклонения от национални нормативни изисквания).

Обучението, научноизследователската дейност, развитието на академичния състав и всички съпътстващи дейности са подчинени на мисията, основните цели и приоритети на КТ. Съществува необходимата вътрешно-нормативна рамка, която е публично оповестена на сайта на Колежа. В КТ се извършва научноизследователска дейност, съобразно финансови и научни ресурси, с които разполага. КТ създава и прилага политика по обвързване на научноизследователската работа с процеса на обучение и това е заложено като приоритет в Стратегията за развитие на КТ за периода 2016 – 2020 г. и Стратегията за развитие на научните изследвания за периода 2019 -2024 г. Това се осъществява чрез създаване на центрове за научноизследователска работа и включване на резултатите от научните изследвания и публикации в образователното съдържание на изучаваните дисциплини от студентите.

В Колежа са създадени нормативно регламентирани условия за контрол на прояви на дискриминация и академични измами. Прилагат се комплекс от мерки за превенция и реакция при плагиатство и изпитни измами, най-вече чрез вътрешно рецензиране в катедрите. В КТ се ползват безплатни софтуерни програми за проверка на оригиналността на авторски публикации. За оценявания период няма регистрирани случаи на наказание на студенти заради плагиатство. В КТ е утвърден и се прилага

Етичен кодекс, публично оповестен на сайта на университета. Сигналите и жалбите, свързани с нарушаването на принципите и нормите на Етичния кодекс се разглеждат от колежанската Комисия по етика. През отчетния период няма регистрирани подобни жалби. Няма публична информация за резултатите от дейността на комисията.

Критерий 1.2. „ВУ поддържа вътрешна система за качеството на обучението и на академичния състав, която включва и проучване на студентското мнение“

1.2.1 Нормативната регламентация на политиката по качество, утвърдена в Колежа е представена в **Правилника за устройството и дейността на Колежа по Туризъм, Правилник за образователните дейности, Наръчник по качеството, Процедури по управление на качеството (13 броя) и Работни инструкции (11 на брой)**. Всички гореспоменати документи са публично оповестени на сайта на Колежа.

ПК констатира, че управлението на качеството на образованието се осъществява на няколко нива (посочени в Наръчника по качество), което позволява обективно и постоянно оценяване на равнището на подготовка на бъдещите специалисти. **Структурата на управление на качеството включва: Колежанската комисия по осигуряване и оценяване на качеството на образованието (ККООКО), Кариерния център и катедрени отговорници по качеството.**

ККООКО се избира от АС на КТ и се назначава със заповед на Ректора. При прегледа на документите ЕГ установи, че за периода 2017 -2018 г в КТ са реализирани **три семинара**, свързани с качеството на обучението и академичния състав. В тях са участвали общо 63 преподавателя, 27 студента, 8 работодатели и 2 представители на администрацията. Графиците за провеждане на обучения на преподавателите във връзка с функционирането на СУК не са публично оповестени.

1.2.2 В КТ-Благоевград се извършват периодично вътрешни одити. В КТ има разработена **процедура по качеството „Вътрешни одити“ (ПР1-03)**, според която вътрешните одити се извършват планово един път годишно. Обект на вътрешни одити са различни области на учебната дейност и учебния процес; административно-стопански въпроси; ресурсно осигуряване. Правят се констатации, предлагат се решения, осъществява се контрол. Докладите от вътрешните одити, не са публични, но се използват като сериозна форма за контрол на дейностите по оценяване и поддържане на качеството на обучение и академичния състав. През разглеждания период са проведени **3 вътрешни одита**, неоповестени в сайта на Колежа. Информация от студенти и външни заинтересовани лица за качеството на учебния процес се получава чрез:

анкетни допитвания; срещи на завършващи студенти с работодатели; провеждане на анкети с работодатели, ползващи обучени в Колежа кадри; съвместни събития с участието на работодатели (семинари, дискусии, конференции, студентски презентации).

Отговорен за провеждането, анализирането и представяне на информацията е **Центърът за оценяване и кариерно развитие**. По време на посещението на експертната група са предоставени резултати за осъществени допитвания до студенти и работодатели. На официалната страница на Колежа, подраздел „Качество“ публично е оповестен доклад от анкетно проучване на студентското мнение за периода 2016-2018 г.

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 1.2

В КТ е разработена и утвърдена Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав (СОПКОАС). През акредитационния период се провеждат обсъждания на качеството на обучение и на академичния състав на всички равнища по структурата на КТ.

При промени в учебната документация се отчита мнението на: постоянно членуващите в основни органи за управление студенти; мнение на студенти (чрез проучвания); мнения на работодатели и други заинтересовани страни (чрез проучвания).

В КТ се извършват периодично вътрешни одити, като за периода на оценяване са проведени 3 вътрешни одита. Резултатите от вътрешните одити не са публично оповестени. В Колежа по Туризъм е изградена система за поддържане и повишаване на качеството на обучение, както и развитие на професионалната кариера, която включва курсове за обучение в различни тематични области.

Стандарт 2: „Разработване и одобряване на програмите“

Критерий 2.1 „ВУ изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация на професионалните направления и съответните специалности /квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др./ при съдействието на заинтересовани страни“.

2.1.1 Вътрешната система по качество на КТ-Благоевград и Правилникът за образователните дейности, регламентират разработването, приемането, утвърждаването, изменението и обновяване на учебната документация. В него са определени структурните елементи на учебната документация: квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми и ежегоден график на учебния процес.

В КТ – Благоевград е приета и **ПК 2-03 Процедура за разработване на учебни планове и програми** и **РИ-02 Инструкция за разработване на нови, обновяване, одобряване и наблюдение на учебни планове и програми**, която е огласена публично на сайта и сред академичните състави на образователните му звена и се прилага в тяхната дейност. Съгласно тази процедура, работна група, определена на заседание на съответното първично звено, разработва проектообосновка за необходимостта от конкретна учебна програма. Проектнообосновката на конкретната учебна програма се обсъжда на заседание на съответното обучаващо звено и след одобрение от него и съгласуване със заместник-ректора по научната дейност се пристъпва към разработване на учебната документация на учебната програма от работната група, изготвила проектообосновката на програмата.

Учебната документация в КТ – Благоевград се разработва съгласно изискванията на държавната и колежанската нормативна уредба, както и в съответствие с Националната квалификационна рамка. За съответствието на учебната документация с образователните стандарти, мисията, задачите и приоритетите на Колежа, се изисква и експертно мнение на **ККООКО** (Колежанската комисия по осигуряване и оценяване на качеството на образованието).

Съгласно чл. 6. ал. 2 от Правилника за образователната дейност на КТ – Благоевград учебната документация се разработва в катедрите, обсъжда се от съветите на основните звена, приема се от Академичния съвет и се утвърждава от Ректора.

ПК констатира, че **Квалификационните характеристики** за ОКС „професионален бакалавър” се разработват в единен формат и отразяват профила и спецификата на програмите в ПН „Туризъм” и „Администрация и управление“. В квалификационните характеристики се задават ясни цели; посочват се необходимите теоретични знания, практически умения и специфични компетенции, които съответстват на професионалното направление. Квалификационните характеристики и по двете специалности са публично оповестени на сайта, утвърдени са с решение на КС и АС.

Учебните планове са разработени по единна структура и са в съответствие с квалификационните характеристики на програмите. В тях са определени и утвърдени формата и срока на обучение, областта на висшето образование и професионалното направление, образователно-квалификационната степен, професионалната квалификация, срок на обучение, график на учебния процес, изпитни сесии, държавен изпит, форми за проверка и оценка на знанията, система за оценка на знанията, система за натрупване и трансфер на кредити, кредити за един семестър, кредити за година, кредити за цялостното обучение, кредити за държавния изпит, последователността на изучаваните учебни дисциплини (задължителни, избираеми и факултативни). Учебните планове са

разработени за предлаганите форми на обучение – **редовна и задочна**.

Учебните програми по отделните дисциплини се разработват в единен формат. Те включват брой кредити за аудиторна и извън аудиторна заетост; организация на обучението – лекции, упражнения, практики, титуляр на дисциплината; теми, обем часове за всяка тема, основна и допълнителна литература; организация на оценяването – текущи оценки и оценки от изпит. Констатирано е че в учебните програми съществуват ясни правила за оценяване на придобитите знания, умения и компетенции. Обучението в двете професионални направления завършва с писмен държавен изпит.

Учебният процес в КТ е организиран съгласно изискванията на нормативната база за висшето образование в страната. **Графикът на учебния процес** се утвърждава от Ректора и се оповестява до две седмици преди началото на семестъра.

2.1.2 ПК констатира, че в КТ – Благоевград съществува одобрена и публичнооповестена вътрешна регламентация, съгласно която учебната документация се разработва въз основа на оценка на: търсенето на пазара на труда; мнения на потенциални потребители на бъдещи студенти по програмата; оценка на образователния и изследователския капацитет на обучаващото звено и на осигурените от него учебни и информационни ресурси.

Действащата учебна документация в КТ е разработена при съобразяване с изисквания на работодатели, настоящи и завършващи студенти. ПК констатира, че се провежда периодично провеждано проучване сред работодатели за степента на заинтересованост към програмите за обучение, както и за оценка знанията, уменията и компетенциите на завършилите студенти. Резултатите от проучванията са публично оповестени на сайта на Колежа. Няма информация за проведени проучвания на кандидат-студенти и за техните нагласи към предлаганите програми на КТ-Благоевград.

ПК констатира, че студенти и работодатели участват активно в прегледа и актуализацията на учебната документация. Общият брой на студентите, участвали в обсъждането на програмите е 320, а на работодателите - 46. През оценявания период броя на участващите студенти в прегледа на програмите бележи темп на растеж, като през последните две години (2018 и 2019 година) техния брой е нараснал с около 58%, спрямо 2016 г. Подобна тенденция се забелязва и при участието на работодателите в прегледа на учебните програми (ръст от 58%, спрямо 2016).

2.1.3 Обучението на студентите от КТ се извършва по учебни планове за ОКС „професионален бакалавър“ по една програма в ПН 3.7. „Администрация и управление“ и три програми от акредитираното ПН 3.9 „Туризъм“, като и двете направления са акредитирани през 2018 г за период от 3 години.

КТ организира обучение в две форми – редовна и задочна. **Структурата на обучаваните студенти** по форма на обучение през учебната 2018/2019 г. е: **28,0%** - редовна форма на обучение и **72,0%** - задочна в ПН 3.9 „Туризъм“ и **17,0%** - редовна форма и **83%** - задочна форма на обучение в ПН 3.7 „Администрация и управление“. Обучаваните чуждестранни студенти в редовна и задочна форма на обучение за 2019 г са 28,0%, което представлява ръст от 64%, спрямо учебната 2015/2016 г.

През акредитационния период е извършено проучване по 3 от образователните програми, предлагани от КТ – Благоевград, за които е констатирана необходимост от актуализация.

В сайта на Колежа са оповестени **информационни пакети** за редовна форма на обучение по трите специалности „Администарция и управление“, „Организация и управление на хотели и ресторанти“ и „Организация и управление на туристическото обслужване“. Те са структурирани по следния начин: квалификационна характеристика, която отразява целта на обучение и компетенциите които ще придобият студентите; съдържание на учебния план – задължителни, избираеми, факултативни дисциплини; информация за дипломирането – чрез полагане на държавен писмен и практически изпит; информация за изучаваните дисциплини - кратки анотации, брой кредити, седмичен хорариум, форма за проверка на знанията (текущ контрол и изпит), вид на изпита (писмен, устен), ръководеща катедра, лектор.

През оценявания период не е осъществявана пълна актуализация на учебната документация на програмите за обучение, липсва информация и за точния брой на актуализираните дисциплини. Общият брой на предлаганите учебни програми по изучавани дисциплини в КТ-Благоевград е 186. Тяхната актуализация е частична и се изразява основно в обновяване на литературните източници. ПК констатира, че през акредитационния период са въведени **две нови дисциплини** в учебните планове на ПН 3.9. „Туризъм“ – **Ловен туризъм и Хазартен туризъм** и **четири нови дисциплини** в ПН 3.7. „Администарция и управление“ – **„Въведение в бизнесадминистрацията“**, **„Лидерство и лидерски компетенции“**, **„Основи на пазарната икономика“** и **„Анализ на стопанската дейност“**.

За периода на оценяване няма информация за разкрита нова образователна програма в ОКС “професионален бакалавър“. Липсва информация за точния брой пълни актуализации на учебна документация и брой на актуализираните учебни дисциплини през последните 5 години. Липсва информация за прекратени образователни програми и дисциплини.

2.1.4 Практическото обучение на студентите се регламентира в утвърдена **Система за практически знания и стаж на студентите и Правилника за организация и провеждане на учебна практика, сезонен и преддипломен стаж**. Практическото обучение в КТ – Благоевград се извършва в няколко основни направления. В рамките на учебния процес то се изразява в

работа по практически казуси, водени от представители на практиката и в провеждането на ролеви игри. Относителният дял (в %) на практическите занятия в реална работна среда от общата аудиторна заетост е 6 %. На студентите се осигуряват възможности и за провеждане на допълнителни практики и стажове.

За ефективното провеждане на практиките и стажовете КТ-Благоевград са сключени двустранни договори с **20 работодателски организации**. КТ – Благоевград участва и в проект „Студентски практики“ през период 2015 – 2019 г., по силата на което са осигурени стажове на 120 студенти от Колежът.

Извън проект „Студентски практики“, ЕГ констатира, че в КТ –Благоевград е създадена система за регулярно следене мнението на работодатели за удовлетвореност от студенти, преминали стаж в организациите им. За оценявания период са извършени проучвания на **46 потребители на кадри** за тяхната удовлетвореност от студентите, участвали на стажове или учебни практики. Освен това в КТ-Благоевград всеки студент притежава **Дневник за учебна практика** и производствен стаж, който попълва лично и го защитава пред научния си ръководител на практическото обучение. След завършване на практиката или производствения стаж, студентите представят своите доклади/отчети за проведените занятия в реална работна среда.

2.1.5 ПК констатира, че в КТ – Благоевград се следват процедури за определяне на основните структурни параметри на учебната документация. Заложената в учебните планове аудиторна заетост отговаря на изискванията на чл.16 от Наредба за държавни изисквания за придобиване на висше образование в ОКС „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“. Учебните планове по специалностите в двете направления са оповестени публично на сайта на Колежа.

Структурата на дисциплините в учебните планове на ПН 3.7 „Администарция и управление“ е: **задължителни – 51%, избираеми – 40% и факултативни – 0,08%**. Структурата на дисциплините в учебните планове на ПН 3.9 „Туризъм“ е: **задължителни – 43%, избираеми – 47% и факултативни – 0,09%**. Съотношението на задължителните към избираемите дисциплини (избираеми + факултативни) в процент от общата аудиторна заетост по учебен план на специалност Бизнес администрация е 49 %, а на останалите три специалности по 56% .

Спазени са изискванията за брой кредити – общият брой кредити за ОКС „професионален бакалавър“ е 180, един кредит се получава за 30 часа аудиторна и извънаудиторна заетост. Съотношението аудиторна заетост към извънаудиторна заетост е **1:2** т.е 1800 ч : 3600 ч и съответства на Наредба №21 за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредитите.

В учебните планове на двете професионални направления, в редовна форма на обучение, е заложена като задължителна дисциплината „Спорт“ с

хорариум 30 часа, в зимен и летен семестър през 3-те години на обучение. Задължителното избиране на дисциплината е регламентирано в процедурите и инструкциите за разработване и поддържане на учебната документация в КТ-Благоевград, което осигурява спазването на чл. 25, ал. 1. от Закона за физическото възпитание и спорт. Дисциплината не носи кредити на студентите.

В учебния план присъства задължителна учебно-технологична практика (300 часа за редовно обучение и 150 часа за задочно обучение и в двете професионални направления с 6 по кредита).

Структурата на академичната година по семестри, седмици и часове се определя в **Правилника за образователна дейност**. Всяка учебна година се утвърждава **Календарен график (Разпис)**, в който се указва периода за провеждане на изпитните сесии и държавните изпити, съобразно **РИ-09 Инструкция за разработване на учебния разпис и участието на студентите** в този процес.

Съгласно утвърдения от Академичния съвет **Академичен календар**, аудиторната заетост на студентите в редовна форма на обучение е организирана в два семестъра – зимен и летен с продължителност **по 12 седмици**, зимен стаж - **49 дни**, летен стаж – **16 седмици**. Зимната и лятна изпитни сесии са с продължителност от по 1 седмица. Аудиторната заетост на студентите в задочната форма на обучение и за зимен и за летен семестър е с продължителност от **2 седмици**.

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 2.1

В КТ –Благоевград определянето на професионалната квалификация се основава на анализа на потенциални работни места и регионални, национални и международни проучвания. Действащата учебната документация в КТ е разработена при съобразяване с изисквания на работодатели, настоящи и завършващи студенти. С 58 % е нараснало участието на работодателите в прегледа на учебните програми спрямо 2015/2016 година. Подобна положителна тенденция се забелязва и при участието на студенти в прегледа на учебните програми.

КТ организира обучение, съгласно мисия, цели, задачи и капацитет, в две форми – редовна и задочна. Определените образователни цели кореспондират със съдържанието на специалностите и образователно-квалификационната степен, по която се провежда обучението. Общия брой на предлаганите дисциплини е 186. През оценявания период не е осъществявана пълна актуализация на учебната документация, липсва информация и за точния брой на актуализираните дисциплини. Проучени са 3 програми за обучение, за които е констатирана необходимост от актуализация. Констатирано е, че са въведени две нови

дисциплини в учебните планове на ПН 3.9. „Туризм“ и четири нови дисциплини в учебните планове на ПН 3.7. Липсва информация за прекратените образователни програми и дисциплини.

ПК счита, че в КТ-Благоевград са създадени необходимите условия за подпомагане на обучението и развитието на студентите. В колежа има организирана система за Практическото обучение на студентите. То се извършва в няколко основни направления – в рамките на учебния процес и чрез задължителни и допълнителни практики и стажове. Относителният дял на практическите занятия в реална работна среда от общата аудиторна заетост е 6 %. Над 120 студенти са участвали в стажове по проект „Студентски практики“. За ефективното провеждане на практиките и стажовете КТ-Благоевград са сключени двустранни договори с 20 работодателски организации.

В КТ-Благоевград съществува и се прилага процедура за определяне на основните структурни параметри на учебната документация, която е базирана на националните и институционалните нормативни изисквания. За периода на акредитацията параметрите на утвърдената учебна документация отговарят на националните нормативни изисквания.

Стандарт 3: „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1 „Официално са приети методически стандарти за учебна документация (учебни планове и програми) и стандарт (процедура) за промени в учебната документация, които са свързани със стимулиране на мотивацията и ангажираността на студента в процеса на обучение.“

3.1.1 В КТ съществуват нормативни документи, които регламентират процедурите за разработване на учебна документация. Основният документ, определящ стандартите за учебната документация е **Правилникът за образователните дейности на КТ –Благоевград**, който е публично оповестен.

Във ВУ има ясно регламентирана **технология за изменение на учебната документация**, която се осъществява в съответствие с РИ-02 „Инструкция за разработване на нови, обновяване, одобряване и наблюдение на учебни планове и програми“.

През акредитационния период няма информация за извършени пълни актуализации в учебната документация. През 2019 г е констатирана необходимост от актуализация на **3 програми** за обучение с участие на студенти и представители на работодателски организации. В следакредитационния период с решение на АС решение са утвърдени общо 108 нови и обновени учебни програми по изучаваните дисциплини и в двете

професионални направления. Целта е разработването на нови или обновяването на образователните програми да се превърне в перманентна дейност на Колежа. В тази връзка, отчитането на студентското мнение също се регламентира като перманентна задача.

Проучването на студентското мнение е нормативно регламентирано в следните вътрешно- нормативни документи, които са публично оповестени на интернет страницата на ВУ: **Правилник за устройството и дейността на КТ; Правилник за образователните дейности; Правилник за атестиране на академичния състав, Наръчник по качество** и чрез прилагане на **Процедурата ПК 1-06 Управление на процесите на оценяване на специалност, на учебен курс, на преподавател.** Представители на студентите са включени в Общото събрание, Академичния съвет, разширените състави на КС, в комисиите по оценяване на специалност и на учебен курс. С решение на АС и Заповед за състава на ККООКО (Колежанската комисия за осигуряване и оценяване на качеството на образованието) от ноември 2017 г., в ККООКО и при организиране на вътрешни одити се регламентира участието на студенти и представител на работодателите.

КТ извършва проучване на студентското мнение в **няколко насоки:** оценка на качеството на обучение, методи на преподаване, оценка на подготовката (теоретична, езикова, практическа и информационна) и относно заинтересоваността им от включване в нови учебни курсове. За периода 2015-2019 г са анкетирани 156 студента, относно методите на преподаване и удовлетвореността им от изучавания материал. Оценката е Много добър (5,11), което показва значителна удовлетвореност на студентите.

3.1.2 КТ изгражда организация за поддържане и развиване съвременни модели, методи и форми на обучение и преподаване. Учебните програми по изучаваните дисциплини в двете ПН съдържат ясни описания на технологията на обучение. Структурата на формите на преподаване в логиката на учебния план, която се прилага в КТ е регламентирана от работната инструкция **РИ -03 Изисквания за проектиране, подготовка и реализация на учебен курс.** Инструкцията препоръчва такива форми на обучение като диалог, преговори, аргументиране, дискусия, презентация и др., като студентите трябва да намерят предварително информацията по темата, да я анализират и синтезират. При аудиторното обучение в рамките на задължителните и избираемите дисциплини са заявени разнообразни методи за обучение: мултимедийни презентации;- он-лайн източници; решаване на казуси; електронно съдържание; симулации и ролеви игри, творчески групи. За професионалната подготовка на студентите се използват тектообработващи програми MS Office (Word, Excel, Power Point, Access); InDesign, PageMaker, специализиран статистически софтуер (SPSS) и софтуерни продукти АБИС.

Обучението се подкрепя и с учебно - изследователска дейност, участие в

студентски форуми и художествено – творческа дейност. ПК констатира, че в КТ – Благоевград е развита практика за прилагане на иновационни изследвания използване на резултатите от тях в учебния процес. Студентите от КТ имат възможност да записват допълнителни платени сертификационни курсове, обявени на сайта на Колежа.

3.1.3 В КТ – Благоевград са създадени условия за провеждане на **практически ориентирано обучение по профилиращи дисциплини**. Профилиращите дисциплини по специалност „Бизнес администрация“ са 27 на брой, а за всяка една от специалностите „Организация и управление на хотели и ресторанти“, „Организация и управление на туристическото обслужване“ и „Туристическа анимация и екскурзоводство“ са по 33 на брой. Всички тези дисциплини са осигурени със съответния преподавателски състав, учебници и учебни помагала, материално-технически средства (лаборатории и практически учебни центрове) и са сключени договори с приемащи институции, за провеждането на практическите занятия.

Преддипломният стаж в реална работна среда, за студентите на КТ, се организира и провежда във фирми от областта на туризма и обслужващите го сектори, браншови организации, НПО, асоциации, административни служби и др. В Колежа са осигурени връзки за провеждане на учебни практики и производствени стажове в туристически обекти, хотели, образователни и социални институции, промишлени предприятия и фирми. Кариерният център поддържа регистър на работодателите, публично достъпен в сайта на ВУ. Сключени са общо **20 двустранни договора** за сътрудничество и осигуряване на практическото обучение с образователни организации, научни институти, национални агенции, браншови сдружения и асоциации и фирми.

В работната инструкция **РИ-01 Изисквания за оценяване на качеството на обучението** в специалности се определят целите и видове оценяване, критерии, график на оценяване, вътрешното оценяване, анкетните проучвания сред студентите.

Цялостния преглед и оценяването на програмите се извършва по ежегоден график, утвърден от АС. **Вътрешното оценяване** на всяка програма се прави **два пъти** за срока на акредитация. Цялостния преглед се извършва една година преди изтичане на срока на програмната акредитация. Анализът и огласяването на резултатите, свързани с методите на преподаване се осъществяват на КС, резултатите се докладват на АС, мониторингът и контролът се извършва от ККООКО. Резултатите се публикуват на сайта на КТ.

В КТ – Благоевград е изградена **система за проучване мнението на студентите**. Предметът на изследванията обхваща разнообразни аспекти от обучението, което създава добра картина за заинтересоваността на студентите от обучението. През акредитационния период са проведени 20 проучвания

сред студентите от ПН и са анкетирани общо 785 студента, в различни етапи от тяхното следване. Анкетирани са 100 новоприети студенти, 465 завършващи, 15 завършили, 205 студенти от втори курс. 30% от проведените проучвания са свързани с мнение на студенти относно съдържанието на учебните планове и учебните програми; 43 % - качество на преподаване; по 24% - оценка на кариерното развитие и реализация и 3% - административно обслужване и оценка на материално-техническата база. Резултатите от анализите се оповестяват в сайта на Колежа. Проучванията се извършват от **Кариерния Център**, резултатите от поручванията се обобщават по професионални направления, изпращат се на обслужващите катедри за обсъждане и се съхраняват в Колежанската комисия по качество.

През акредитационния период са проведени 3 заседания на АС, на които са обсъждани резултати от проведени проучвания на мнението на студентите във връзка с актуализацията на учебната документация. Данните от проучванията сочат, че над 90% от студентите са доволни от обучението. Резултатите от проучвания на студенти са оповестени на сайта на ВУ. Ръководството на Колежа следи внимателно динамиката на дела на реализираните студенти. По данни от проведени анкетни проучвания средногодишният дял на наетите на работа студенти през първите две години от обучението е 80%.

В КТ – Благоевград се провежда **текущ мониторинг и периодичен анализ на процесите, свързани с качеството на образователния процес**, чрез съвместните действия на Ректорското ръководство, ККООКО, Кариерния център, катедрените ръководства, студенти и партньорски организации. В утвърдени вътрешни документи е регламентирано отчитане на експертното мнение на потребители на кадри, както и на студенти при обсъждане на учебната документация и при подобряване качеството на обучението. Ежегодно се проучва мнението на работодатели по различни аспекти от процеса на обучение. За периода на акредитация са анкетирани общо 33 работодатели по въпроси, касаещи качеството на образователния процес.

3.1.4 ПК констатира, че формите и процедурите за оценяване знанията и уменията на студентите са нормативно регламентирани. Съгласно **Правилника за учебната дейност в КТ**, цялостен контрол върху дейността се осъществява от **Колежанската комисия по осигуряване и оценяване качеството на образоването (ККООКО)**. Оперативният контрол по учебен процес и изпитни процедури се осъществява от Учебен отдел. При посещението на ЕГ на място се установи, че всяка учебна програма по отделна дисциплина съдържа критерии и методи за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите, както и критерии за поставяне на цифрови оценки. Учебните програми по изучаваните дисциплини не са публично достъпни. Информирането на студентите относно изискванията по оценъчни процедури

се осъществява от преподавателите в началото на обучението по съответната дисциплина.

В КТ нормативно е установена практика на текущо оценяване (в хода на семестъра) и изпитно оценяване (сесийно). Допълнителен анализ на учебни програми по задължителни дисциплини като „Анализ на стопанската дейност“, „Бизнеспланиране“, „Основи на пазарната икономика“, „Въведение в бизнес администрацията“ и по избираеми дисциплини като „Лидерство и лидерски компетенции“ показва, че една част от тях включват текущо оценяване, а друга част - изпитно оценяване.

Използваните методи на оценяване се описват от преподавателя в учебната програма по дисциплината и се публикуват в **информационния пакет** за студентите на сайта на ВУ. В сайта на КТ-Благоевград са оповестени 3 информационни пакета за студентите в редовна форма на обучение по специалностите „Бизнесадминистративна“, „Организация и управление на хотели и ресторанти“ и „Организация и управление на туристическото обслужване“.

ПК констатира, че основните насоки, в които се осъществява обратна връзка между преподаватели и студенти в КТ-Благоевград са: преки контакти (много важна е ролята на курсовите ръководители), регулярно провеждане на срещи със студенти за проучване на тяхното мнение и чрез анонимни анкети.

Формите на текущо оценяване са индивидуални (участие в дискусии, есе, реферат, тест) или групови (решаване на казуси, курсови проекти). Изпитите в КТ се провеждат в 3 сесии – редовна, поправителна и ликвидационна. Сесийните изпити протичат под формата на тест, писмен изпит или устна защита на решени казуси и курсови задачи и се провеждат по график. В КТ съществува утвърдена процедура за организацията и провеждането на Държавните изпити. Студентите получават подробни указания за начина на провеждане на изпити, в т.ч. Държавен изпит) и чрез личен контакт с преподавателите.

3.1.5 Процедурата за разглеждане на студентски жалби е регламентирана в **Правилника на Колежа**. Съгласно действащите в Колежа **Правила за приемане на сигналите за корупция и действията срещу тях**, са регламентираны условията и реда за приемане, завеждане в регистър на сигналите за корупция, процедурата за тяхното разглеждане и предприемане на необходимите действия. На интернет страницата на Колежа е предоставена и допълнителна възможност да се изразяват мнения към преподавателския състав и административния персонал на Колежа. През акредитационния период не са констатирани разглеждания на студентски жалби и сигнали.

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 3.1

ПК установи, че в КТ – Благоевград периодично се анализира актуалността на предлагания учебен материал, като се взема предвид

студентското мнение, мнението на потребителите и съвместимостта му с учебната документация от европейското пространство на висшето образование. Разработени са и се спазват методически стандарти за учебната документация и на процедурите за нейната промяна и актуализиране. Проведени са 3 процедури по актуализация на учебната документация. Сключени са 20 двустранни договора с работодателски организации за осигуряване на практическото обучение.

КТ изгражда организация за поддържане и развиване съвременни модели, методи и форми на обучение и преподаване. ПК констатира, че в КТ Благоевград съществуват практики за поощряване на иновационни изследвания и използване иновационни резултати в учебния процес. В обучението се прилагат интерактивни и иновативни форми на обучение, ползват се мултимедийни и софтуерни продукти. Използват се съвременни форми на обучение, чрез включване на студентите в научно-изследователски проекти. Студентите от КТ имат възможност да записват допълнителни платени и отворени сертификационни курсове.

В КТ – Благоевград се провежда текущ мониторинг и периодичен анализ на процесите, свързани с качеството на образователния процес. Периодично се анализират и огласяват резултати от проучвания и анализи, свързани с методи на преподаване. За оценявания период са анкетирани 785 студента и 33 работодателя. Създадени са условия за провеждане на практически ориентирано обучение по профилиращи дисциплини. Организацията и провеждането на изпитните процедури са регламентирани в разработени методически стандарти за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите. Принципите и критериите за формиране на оценката, условията за присъждане на кредитите са публично оповестени в информационния пакет за студента. ПК констатира, че са публикувани и всички вътрешни нормативни актове, в които са описани критериите и методите за проверка и оценяване на знанията и уменията на обучаемите.

Правилата и условията за приключване на обучението са ясно дефинирани в нормативните документи на КТ-Благоевград, публично достъпни на сайта на ВУ. Конспектите за държавен изпит и графиците за провеждане на държавните изпити са публично оповестени.

В КТ съществува утвърдена Процедура за разглеждане на студентски жалби. За акредитационния период няма регистрирани процедури по разглеждане на студентски жалби и сигнали за корупция.

Стандарт 4: „Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите“

Критерий 4.1 „Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функциониране на системата – от приема на студентите включително до тяхната професионална реализация.“

4.1.1 ПК констатира, че в КТ– Благоевград е **осигурен достъп до информация за кандидат-студенти и студенти** чрез интернет страницата на висшето училище. В секция „Учебна дейност“ са публикувани информационни пакети на специалностите в редовна форма на обучение, представящи учебните планове и учебните дисциплини.

В допълнение са представени **стратегии** за: развитие на колежа и професионалните направления в него; научните изследвания и международните отношения на висшето училище.

В КТ- Благоевград са **създадени необходимите условия за вътрешна и външна мобилност**, включително и международна. Във висшето училище студентите имат право на преместване от една специалност в друга и едновременно обучение по две специалности, съгласно Правилник за образователни дейности. Приета е **Процедура за признаване на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища**. В Чл. 5(1) от Процедурата е предвидено създаване на **Комисия за признаване на завършени периоди на обучение**. На студенти, обучавани по програма Еразъм+, се признават присъдените кредити по изучавани от тях учебни дисциплини и се зачита периода на обучение. На сайта на колежа е публикувана информация за Прилагане на Европейската система за натрупване и трансфер на кредити (ECTS). Създадена е специализирана комисия за управление и контрол на системата за признаване и трансфер на кредити. Външната мобилност на студентите се осъществява главно по линия на Секторната програма „Еразъм+“.

4.1.2 На интернет страницата на Колежа са публикувани вътрешно-нормативни документи, регламентиращи приема, получаваната квалификация и завършването на студентите, **които обхващат целия „жизнен цикъл“** на студента. В документите са определени необходимите административни структури, съответстващи на този процес и е регламентирана тяхната дейност. Спазени са изискванията към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, издавани от колежа. При заявено искане от дипломирани студенти, колежът издава към дипломата за висше образование Европейско дипломно приложение.

В КТ– Благоевград са определени правилата и процедурите за прилагане на **Тюторната система**. На уеб страницата на колежа се поддържа информация, предназначена за кандидат-студенти, издава се и

Кандидатстудентски справочник. Висшето училище се представя на кандидатстудентски борси, издава информационни материали, организира и участва в срещи по места.

До учебната 2018/2019 г. се наблюдава **тенденция за намаляване на броя** на обучаваните студенти. През учебната 2015/2016 г. са обучавани общо 713 български и чуждестранни студенти (69 редовна форма на обучение и 644 задочно обучение), а за учебната 2018/2019 г. броят на обучаваните студенти спада с 48,5% - 367 студенти (47 студенти редовна форма на обучение и 320 студенти задочно обучение). През учебната 2019/2020 г. броят на обучаваните студенти нараства с 31,6% - общо 483 студенти (110 редовна форма на обучение и 373 задочно обучение). За акредитационния период динамиката на броя на обучаваните студенти показва **спад**: от 713 студенти през учебната 2015/2016 г. до 483 студенти през учебната 2019/2020 г., като намалението е с **32,3%**.

Броят на чуждестранните студенти **нараства 2,9** пъти като те избират задочна форма на обучение. За отчетния период (2015/2016 г. – 2019/2020 г.) чуждестранните студенти в редовна форма на обучение са само 6 – 1,6% от общия брой (387) обучавани чуждестранни студенти. В ПН 3.9 се обучават 44,7% от чуждестранните студенти, а в ПН 3.7 - 52,3%.

4.1.3 Включването на студенти в научноизследователска дейност е нормативно регламентирано с вътрешните правила на висшето училище. Предпоставки и условия за участие на студентите в тази дейност са ясно дефинирани в **Стратегия за развитие на научните изследвания** на ЧВУ „Колеж по туризъм“ Благоевград и в **Правилник за научноизследователската дейност и институционалните връзки**.

За периода 2016-2017 г са осъществени общо 37 участия на студенти в изследователски проекта. Най-голям брой участници е имало през 2017 година – 20 на брой, след което се отбелязва драстичен спад. През 2018 и съответно 2019 г липсват участия на студенти в такива проекти. Относителният дял на студентите, участвали в изследователски проекти от общия брой на студентите за целия акредитационен период е 1,7% (общо 37 участия за период).

За периода 2016-2017 г 30 студента са участвали в художествено-творчески и образователни проекта. Тук отново се забелязва спад в активността на студентите, а през 2018 и 2019 г липсват участия на студенти в такива проекти. Делът на студентите, участвали в художествено-творчески и образователни проекти е 1,4% (общо 30 участия за периода).

За периода 2016-2019 г общо **242 студента** са участвали в научни форуми. През 2015 г техния брой е бил 78, най -голям е бил броят им през 2016 г – 87, след което се забелязва спад в участията на студентите в такива форуми. През 2017 г техния брой е спаднал до 37, през 2018 г той е бил 40, а през 2019 г липсват участия на студенти.

За акредитационния период, броят на публикациите на студентите е общо 18. Те са осъществени в издаването от ЧВУ „Колеж по туризъм“ – Благоевград списание за туристика „Пирински книжовни листи“, достъпно онлайн (за периода 2013-2018) през сайта на висшето училище. Броят на публикациите на студентите за акредитационния период спада значително: от 8 бр. за учебната 2015/2016 г. до 1 бр. за учебната 2018/2019 г. За акредитационния период се регистрира намаляваща тенденция на участията на студентите в научни форуми. Намалява както абсолютният брой на участвалите студенти, така и участията на 1 студент.

4.1.4 Правилата за осъществяване на мобилностите и избора на кандидати са публикувани на сайта на висшето училище. Според Вътрешна система на колежа, организацията и управлението на дейностите по програма Еразъм+ се осъществяват от център „**Международна дейност и сътрудничество**“. Организацията на дейностите по програмата се подпомага от Еразъм+ координатор и Еразъм+ селекционна комисия. В колежа са сключени договори с 6 чуждестранни университети за размяна на студенти по програмата ЕРАЗЪМ+. За периода 2015-2019 г. няма студенти, които са осъществили мобилност с цел обучение или практика.

4.1.5 В „Колеж по туризъм“ – Благоевград функционира **Кариерен център**, който осъществява връзката между висшето училище, бизнеса и студентите. Системата за регистриране на реализацията на завършилите студенти включва анкетиране на завършили студенти за реализацията им, поддържане на регистър на възпитаниците на колежа и **клуб „Алумни“**. През периода на учебните 2015/2016 – 2019/2020 г. броят на дипломираните студенти е общо 666, от които 214 в ПН 3.9 и 452 в ПН 3.7. Една част от завършилите колежа се реализират в трудовия пазар в други държави и работят в туристически агенции и обекти в Македония, Гърция и др. държави.

ПК констатира, че проследяването на професионалната реализация на част от випускниците на колежа е затруднено, поради миграцията им в трудовия пазар на други държави. Студентите, които са наети на работа през първите две години от завършване на образованието са **общо 631** (94,7% от общия брой на завършилите).

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 4.1

В КТ – Благоевград е осигурен достъп на кандидат-студенти и на студенти до информация за специалности, форми на обучение, учебна документация, както и до информация за възможности за по-нататъшно професионално развитие и обучение. Информационните пакети са достъпни на страницата на колежа. Сключени са договори с 6

чуждестранни университети за размяна на студенти по програмата ЕРАЗЪМ+: по 3 договори през учебните 2015/2016 г. и 2016/2017 г.

Във висшето училище са регламентирани редът и организацията на процедурата по признаване на висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища на основата на нормативно приети документи в колежа. Налице е тенденция за намаление на броя на обучаваните студенти. В КТ - Благоевград функционира Тюторна система.

Създадена е административна система и правила за включване на студентите в изпълнението на изследователски проекти. Участието в изследователски и художествено-творчески проекти през акредитационния период е неритмично. През учебна 2018/2019 г. няма информация за участия на студенти в изследователски, художествено-творчески и образователни проекти. Не са посочени участия в художествено-творчески и образователни проекти и за учебната 2017/2018 г. Публикациите на студентите намаляват значително като за учебната 2018/2019 г. е отчетена само 1 разработка, при 8 бр. за учебна 2015/2016 г. Не може да се установи тенденция относно участията на студентите в научни форуми – семинари, поради неточности и несъпоставимост на предоставените данни.

Осигурени са възможности за мобилност на студенти и участие в научни форуми. Приети и оповестени са необходимите нормативни документи. За акредитационния периода няма студенти, които са осъществили мобилност с цел обучение или практика. ПК счита, че са спазени изискванията към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, издавани от колежа. При заявено искане от дипломирани студенти, колежът издава към дипломата за висше образование Европейско дипломно приложение.

Създадена е система за регистриране на реализацията на завършилите. Системата се поддържа по конвенционален начин и контактните данни се съхраняват основно на хартия. Проследяването на професионалната реализация на част от завършилите колежа е затруднено, поради трудова миграция на випускници в трудовия пазар на други държави

Стандарт 5: „Преподавателски състав“

Критерий 5.1 „ВУ има разработена политика за осигуряване на

качествен академичен състав, която е част от стратегията за развитие на институцията. Профили, квалификация на преподавателския състав.“

5.1.1 ПК констатира, че към месец октомври 2019 година академичният състав на КТ– Благоевград на основен трудов договор се състои от **27 преподаватели**. От тях 15 души (55,6%) са на първи и 12 преподаватели (44,4%) са на втори трудов договор. Във висшето училище работи 1 преподавател на граждански договор. За акредитационния период, общият брой на преподавателите на първи ОТД в КТ– Благоевград е **намалял с 13,7%**, а преподавателите на втори ОТД са се **увеличили с четирима (13,7%)**. По данни за текущата учебна година (2019/2020), на един преподавател на основен трудов договор се падат 12 студенти. Хабилитираният състав е от **23 човека** (85,19%), от тях **8 професори** (29,6%) и **15 доценти** (55,6%). Общият брой на хабилитирания състав (на първи и втори ОТД) за акредитационния период нараства с 5 преподаватели (18 през 2016 г. и 23 през 2019 г.). Делът на хабилитираните преподаватели на ПОТД в общия брой на хабилитирания състав през 2019 г. е **52,2%** (12 преподаватели от общо 23). Нехабилитираните преподаватели на ПОТД намаляват с четирима – от 6 през 2016 г. до 2 през 2019 г.. През същата година има 1 нехабилитиран преподавател на ВОТД (2 през 2016 г. и 2017 г.). Нехабилитирани са 4 души (14,8%) като от тях 2 са с ОНС „доктор“. Делът на нехабилитираните преподаватели на ПОТД в общия брой нехабилитирани преподаватели е 50% (2 през 2019 г.). Относителният дял на преподавателите с научна степен и с академична длъжност спрямо общия брой преподаватели е 92,6%.

Броят на професорите на ПОТД от 2017 г. се запазва постоянен – двама (намаление с 1 спрямо 2016 г.). Броят на доцентите на ПОТД се увеличава с 1 (10 през 2019 г.). Професорите на ВОТД в края на акредитационния период са 6 (2 пъти увеличение спрямо 2016 г.). Доцентите на ВОТД са 5, увеличение с 66,7% (3 през 2016 г.). От общия брой на преподаваните дисциплини (64) 90,6% се водят от хабилитирани преподаватели. **Хабилитираният състав** на ПОТД води 29 броя лекционни курсове или **46% от лекционните курсове**. Същият е и броят на лекционните курсове, водени от хабилитирани преподаватели на ВОТД. Трима хабилитирани преподаватели са с лекционни курсове по 4 дисциплини, 7 преподаватели водят по 3 лекционни курсове, 11 преподаватели са с лекции по 2 дисциплини и 1 хабилитиран преподавател е с лекционен курс по 1 дисциплина. ПК констатира, че няма разминаване между квалификацията на хабилитираните лица и преподаваните от тях дисциплини.

Към края на 2019 г. средната възраст на академичния състав на колежа е 54,8 г. За акредитационния период тя се увеличава: при преподавателите на ПОТД с 3 год. – от 54 г. през 2016 г. до 57 г. през 2019 г.; при преподавателите на ВОТД с 5 г. – от 53 г. през 2016 г. до 58 г. през 2019 г.. **Средна възраст на**

хабилитираните преподаватели на първи ОТД с лекционни курсове е 59,4 г., а на нехабилитирания състав 40,5 г. Част от преподавателите са във възрастова група от 45 до 65 години, като средната възраст на хабилитираните преподаватели на първи ОТД с лекционни курсове по професионални направления е 58.5 години. От хабилитирания състав на основен трудов договор, към края на 2019 г., 34,8% са на възраст над 65 г.; 21,7% - на възраст между 60 и 64 г.; 17,4% - на възраст между 55 и 59 г. Делът на хабилитираните преподаватели на възраст 45 – 49 г. също е 17,4%, а тези на възраст между 40 и 44 г. са 8,7%. Не са изведени тенденции за промените във възрастовата структура, поради непредоставяне на данни от Колежа по туризъм за нейната промяна през акредитационния период.

5.1.2 Във висшето училище има ясни и прозрачни процедури за наемане на работа и кариерно развитие. Разработен и публикуван на сайта на колежа е **Правилник за развитието на Академичния състав**. Приет е набор от изискуеми документи по процедури за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в КТ– Благоевград. Определени са **Препоръчителни критерии** за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във висшето училище. Всички вътрешнонормативни документи са публично достъпни на сайта на колежа. За акредитационния период в КТ – Благоевград са проведени общо 7 конкурси за заемане на академични длъжности, в т.ч.: 2 конкурса за АД „професор“; 3 конкурса за АД „доцент“; 2 конкурса за АД „главен асистент“. Всички конкурси са успешни.

Атестирането на преподавателите се осъществява в съответствие с изискванията на Правилника за структурата и дейността на колежа и Правилника за атестиране на академичния състав. Според последния вътрешнонормативен документ, актуализиран през 2019 г., академичният съвет на висшето училище избира **Атестационна комисия за срок от 2 г.**, която определя график за атестиране. Атестирането се извършва чрез самостоятелни комплексни оценки по следните дейности: учебна, научноизследователска, административна и др. В критериите за оценка на атестираните, според съответния правилник, не е предвидена оценка на студентското мнение при атестирането на преподавателите. Независимо от това, на Комисията по атестиране се предоставят резултати от проведени анкетни проучвания в края на всеки семестър за удовлетвореност на студентите от учебни програми, професионални и личностни характеристики на всеки преподавател. **За акредитационния период са проведени атестации на 8 преподаватели: 5 хабилитирани и 3 нехабилитирани.** Общата оценка е, че изискванията и критериите за качеството на работата им се спазват и те получават положителна атестационна оценка според Правилника за атестиране на академичния състав на колежа.

ПК констатира, че **не е осигурена публичност** на квалификационния

профил на преподавателите в Колеж по туризъм – Благоевград. Липсва представена информация за всеки преподавател по катедри на сайта на колежа.

В КТ - Благоевград са създадени са условия за обогатяване на знанията и уменията на преподавателите в областта, в която преподават, посредством участия в специализации, обучения, квалификационни курсове, кръгли маси в страната и чужбина.

5.1.3 КТ – Благоевград притежава Еразъм харта за висше образование за периода 2014-2020 г. Обща информация и Ръководство за Програмата, както и документите за кандидатстване за студентска и преподавателска мобилност, и Вътрешната система за организация, администриране и управление на дейностите по програмата ЕРАЗЪМ+, са публично достъпни на сайта на колежа. Към края на 2019 г. във висшето училище има 6 действащи споразумения за обмен по Програма Еразъм+ с партньори от 6 държави. Три от договорите са подписани през учебната 2015/2016 г. и още три през учебната 2016/2017 г.

През акредитационния период са реализирани **3 изходящи мобилности** на преподаватели от колежа, в 2 държави, с цел преподаване. Реализирани са и **2 входящи мобилности от преподаватели**, извън програма Еразъм+ през първите две учебни години от акредитационния период (2015/2016 и 2016/2017).

5.1.4 Атестирането на преподавателите се осъществява в съответствие с изискванията на Правилника за структурата и дейността на колежа и Правилника за атестиране на академичния състав. Според последния вътрешнонормативен документ, актуализиран през 2019 г., академичният съвет на висшето училище избира **Атестационна комисия за срок от 2 г.**, която определя график за атестиране. Атестирането се извършва чрез самостоятелни комплексни оценки по следните дейности: учебна, научноизследователска, административна и др. В критериите за оценка на атестираните, според съответния правилник, не е предвидена оценка на студентското мнение при атестирането на преподавателите. Независимо от това, на Комисията по атестиране се предоставят резултати от проведени анкетни проучвания в края на всеки семестър за удовлетвореност на студентите от учебни програми, професионални и личностни характеристики на всеки преподавател. **За акредитационния период са проведени атестации на 8 преподаватели: 5 хабилитирани и 3 нехабилитирани.** Общата оценка е, че изискванията и критериите за качеството на работата им се спазват и те получават положителна атестационна оценка според Правилника за атестиране на академичния състав на колежа.

ПК констатира, че **не е осигурена публичност** на квалификационния

профил на преподавателите в Колеж по туризъм – Благоевград. Липсва представена информация за всеки преподавател по катедри на сайта на колежа.

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 5.1

За акредитационния период общият брой на преподавателите на първи ОТД в Колеж по туризъм – Благоевград намалява, а преподавателите на втори ОТД се увеличават. Към учебната 2019/2020 г. делът на преподавателите на втори ОТД е 44%. Хабилитираните преподаватели са малко над 85%, а нехабилитираните близо 15%. Над половината от хабилитирания преподавателски състав са доценти, а професорите са приблизително 30%. От общия брой на преподаваните дисциплини 90,6% се водят от хабилитирани преподаватели. Налице е тенденция на застаряване на академичния състав.

В Колежа по туризъм са регламентирани правилата и процедурите за заемане на академични длъжности. Осигурена е прозрачност по провежданите процедури. Отчетено е израстване на академичния състав за акредитационния период. Липсва публичност на квалификационните профили на преподавателите. Поддържат се връзки с други висши училища и организации с цел повишаване на квалификацията на академичния състав. Преподавателите от Колежа участват в специализации, обучения, квалификационни курсове и кръгли маси в страната и чужбина.

В КТ - Благоевград е регламентирана и действа система за атестиране на академичния състав. В съответния Правилник не е предвидено включване на оценка за студентското мнение при атестирането. Но Комисията по атестиране използва резултати от проведени анкетни проучвания в края на всеки семестър за удовлетвореност на студентите от учебни програми, професионални и личностни характеристики на всеки преподавател. За оценявания период са проведени 8 атестационни процедури и всички са приключили с положителна оценка.

Критерий 5.2 „Научноизследователска, художествено-творческа и спортна дейност на академичния състав и участието на обучаваните в тази дейност.“

5.2.1 В КТ – Благоевград нормативно е регламентирана

научноизследователската дейност (НИД) на преподавателите. **Правилникът за организиране и осъществяване на НИД и институционалните връзки** е публично оповестен. В него е отразен редът за включване на преподаватели и студенти в НИД. Определени са направленията и принципите, правата и задълженията на академичния състав, студентите и ръководството. Разработена, утвърдена и актуализирана през 2017 г. е **Стратегия за развитие на научните изследвания**, публично оповестена на сайта на колежа. Изготвен е и **План за НИД** за периода 2016-2023 г., също публично оповестен.

Във вътрешна проектна дейност на КТ - Благоевград за акредитационния период са ангажирани близо 81% от преподавателите на основен трудов договор (21 преподаватели). През акредитационния период броят на отчетените проекти общо и по видове е постоянен. За 2019 г. не се отчита проектна дейност по вътрешни и национални проекти. В международни научни проекти участват двама преподаватели. През периода 2016-2019 г. преподавателите на основен трудов договор отчитат общо 80 участия в научни проекти, в т.ч. 65 вътрешни, 9 национални и 6 международни участия.

В научни форуми са отчетени общо 68 участия, от които: 13 вътрешни, 35 национални и 20 международни. За акредитационния период участията на преподавателите в научни форуми намаляват с 33,3% (27 броя през 2016 г., 18 броя през 2018 г., 6 броя през 2019 г., към месец октомври). По-голям брой от участията (51,5%) са в национални научни форуми. **Намалява коефициентът за участия в научни форуми на един преподавател** – от 1,04 през 2016 г. до 0,22 през 2019 г.. В периода 2016-2019 г. на един преподавател на основен трудов договор се падат средно 0,58 участия в научни форуми.

5.2.2 През периода на акредитация в Колежа са отчетени общо 174 научни публикации на преподаватели на основен трудов договор (141 публикации в страната и 33 публикации в чужбина). Броят на монографиите е 35 (24 в страната и 11 в чужбина), студиите са 2 (в страната), статиите са 53 (39 в страната и 14 в чужбина), а научните доклади са 61 (53 в страната и 8 в чужбина). Публикуваните учебници и учебни помагала са общо 23 (в страната). В общия брой на научните публикации преобладават докладите, които са 35,1%. Относителният дял на публикациите в чужбина на преподавателите на основен трудов договор в колежа е 19%. Броят на публикациите в страната за 2018 г. спада с 37% спрямо 2016 г. Публикациите в реферирани и индексирани научни издания са общо 54 или 31% от общия брой на публикациите. Разработките в реферирани и индексирани издания намаляват като спадът през 2018 г. е 58,3% спрямо 2016 г.

Относителният дял на публикациите в реферирани научни списания и сборници спрямо общия брой на публикациите за периода 2016 – 2019 г. е 0,4. Няма отчетени публикации в издания с импакт фактор и импакт ранг. Представена е информация за общо 30 цитирания в научни издания в

страната и чужбина. ПК констатира, че за КТ-Благоевград няма регистрирани цитирания в издания с импакт фактор и импакт ранг, в т.ч в Scopus и Web of Knowledge.

Колежът по туризъм издава научно списание „Пирински книжовни листи”, с ISSN: 1312 – 6911. Списанието излиза на хартиен носител и достъп до броевете се осигурява и чрез сайта на Колежа.

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 5.2

В Колеж по туризъм – Благоевград има приети правила и процедури за провеждане на научни изследвания и обвързването им с образователната дейност. Преподавателите на основен трудов договор участват в повече национални научни форуми, отколкото в международни. За акредитационния период участията на преподавателите в научни форуми намаляват. Спада коефициентът за участия в научни форуми на един преподавател – от 1,04 през 2016 г. до 0,22 през 2019 г. Във вътрешна проектна дейност, за акредитационния период, са ангажирани близо 81% от преподавателите на основен трудов договор. Намаляват участията в проекти средно на един преподавател – от 0,96 през 2016 г. до 0,07 през 2019 г.

В Колежа по туризъм са създадени условия за провеждане на научноизследователска дейност. През периода се отчита намаляване на общата публикационна активност на академичния състав на основен трудов договор. Международната публикационна активност на академичния състав е под една пета. Няма отчетени публикации в издания с импакт фактор и импакт ранг. Няма цитирания в издания с импакт фактор и импакт ранг.

Стандарт 6: „Учебни ресурси и подпомагане на студентите“

Критерий 6.1 „ВУ осигурява и развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.“

6.1.1 Имуществото и информационните ресурси на Колежа по туризъм и по-конкретно разпределението и осигуряването на материално-техническа база за обучение и изследователска дейност са дефинирани в **Правилника за устройството и дейността на Колеж по туризъм. Избран е **Съвет на настоятелите**, чиято основна цел е подпомагане на Колежа по решаването на въпроси, свързани със създаването и управлението на учебната база и на средствата за информационна осигуреност на дейностите, извършвани от висшето училище.**

ПК счита, че Колежът по туризъм е положил усилия за осигуряване на подходяща и собствена база в седалището на висшето училище. Колежът

участва в търг за отдаване под наем за пет години на 2, 3, и 4 етаж от четириетажна сграда (бивше Първо основно училище) в Благоевград, ул. „Брегалница“ № 2, с идентификационен № 04279.614.215.1 (Договор № 601844/22.10.2018 г.). Във висшето училище са инвестирани над **300 хил. лв. и е извършен основен ремонт на сградата**. В нея са обособени аула с мултимедия, 5 зали за лекции, 7 зали за семинарни и лабораторни занятия, 2 компютърни зали, 1 информационен център за административно обслужване, 1 библиотечно-информационен център, 4 административни офиса. **Колежът е осигурен с тази база до 22.10.2028 г.** Има опция за продажба на сградата на висшето училище, в която колежът ще участва с преференция като наемател, полагащ грижи на добър стопанин за сградата, осъществил сериозна инвестиционна инициатива.

През 2019 г. разгънатата застроена площ на Колежа е 3620 м². На един студент (средноприравнен брой) се пада аудиторна и лабораторна площ за учебна заетост от 10,5 м². Работните места за аудиторна и лабораторна работа са 450 броя (за 2019 г.). На 1 преподавател на ОТД се пада 3,7 м² работна площ. На 100 студента са осигурени 130 работни места за аудиторна и лабораторна работа, 8,67 брой места в информационни центрове (компютърни и интернет зали и др.) и 8,67 места в библиотеката.

ПК констатира, че компютърната осигуреност на учебния процес в Колежа по туризъм е добра. Броят на залите, обособени като компютърни, е 2, с обща площ от 98 м². Броят на компютърните места в тези зали е 30. Средно на зала се падат по 15 компютризиращи работни места. Характеристиката на използваната интернет връзка е наличие на 2 броя IDSL – 20 MB BIZ и 2 броя статично IP. Наличен е софтуер с учебни и други информационни материали, достъпни за студенти и преподаватели. Всички компютри осигуряват безплатен достъп до интернет, и възможност за ползване на безплатен безжичен интернет.

Библиотеката обогатява и обновява фонда си чрез закупуване на нова науча литература и дарения от фирми и частни лица. За периода след институционална акредитация са постъпили 495 библиотечни единици, с което общият им брой възлиза на 2215 броя за 2019 г., което е нарастване с 28,8% спрямо 2016 г. Библиотеката на Колежа по туризъм разполага с общо 30 читателски места. На 100 студента се падат 7,14 места. За информационното осигуряване на учебния процес и научно-изследователската дейност в Колежа се използват Регионална библиотека „Д. Талев“ (Благоевград) и библиотеките на ЮЗУ „Неофит Рилски“, на Читалище „Н. Вапцаров“ на основата на договори за сътрудничество.

6.1.2 ПК констатира, че за периода 2016 – 2019 г. броят студенти на 1 от всички ангажирани преподаватели в края на акредитационния период намалява с 33,3%. Броят студенти, с които работи 1 преподавател в началото на

периода е 18, а за учебната 2019/2020 г. студентите на един преподавател са 12.

За работата със студентите катедрите, обезпечавачи обучението по съответната специалност, определят курсови ръководители – преподаватели. При постъпването си в първи курс студентите са направлявани и информирани от курсовите ръководители по отношение на учебния процес. Чрез курсовите ръководители се осъществява връзката между студентите и административното ръководство на колежа. За провеждане на практическото обучение (производствени стажове и практики) се назначават преподаватели от съответната специалност за ръководители на практиката/стажа. При ръководството на практическото обучение те осъществяват връзка с наставници от организации от стопанската и нестопанската сфера и туризма. Работата с чуждестранните студенти се организира от **Учебен отдел**.

6.1.3 За административното обслужване на студентите е осигурен свободен достъп до административните служби на всички равнища: ректорско ръководство, основни звена и катедри. На разположение на студентите са административните служители и инспекторите в Учебен отдел. През периода 2017-2018 г. общо 6 представители на административния персонал са участвали в обучения за повишаване на техните компетенции под формата на краткосрочни курсове, работни срещи и семинари. Тематичните направления на обученията са в съответствие с изпълняваните служебни задължения: безопасност и здраве при работа; технология за обработка на статистически данни.

6.1.4 За осигуряване на материално-техническите ресурси, необходими за прилагането на иновации в практиката на обучението, през следакредитационния период са изразходвани 3800 лева. С тях са закупени апаратура и оборудване за провеждане на учебната и изследователската дейност. Средствата за закупуването са осигурени от бюджета на колежа. Обновени са компютърните зали в основните звена и е осигурено пълно безжично покритие на територията на колежа. ПК констатира, че компютърната мрежа и информационната инфраструктура на висшето училище са в процес на развитие.

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 6.1

В КТ – Благоевград разпределението и осигуряването на материално-технически и информационни ресурси за образователна и изследователска дейност е нормативно дефинирано. Колежът по туризъм е положил усилия за осигуряване на подходяща и собствена база в седалището на висшето училище. Колежът е осигурен с база до 22.10.2028 г., с опция за продажба на сградата на висшето училище. В продажбата

колежът ще участва с преференция като наемател, полага грижи за сградата и реализирал сериозни инвестиции в нея.

Компютърната осигуреност на учебния процес във висшето училище се оценява като добра. Библиотеката обогатява и обновява фонда си. За акредитационния период общият брой на библиотечните единици е нараснал с близо 29%. Учебният процес е осигурен с преподаватели. Намалява броят студенти на един преподавател на основен трудов договор. За работата със студентите се определят курсови ръководители – преподаватели. Те осъществяват връзката между студентите и административното ръководство на колежа. При практическото обучение се назначават преподаватели от съответната специалност за ръководители на практиката/стажа.

Осигурен е свободен достъп до административните служби на всички равнища. Представители на административния персонал са участвали в обучения за повишаване на компетенциите, според изпълняваните служебни задължения. В Колежа по туризъм са осигурени средства от бюджета за материално-технически ресурси и за прилагане на иновации в обучението. Наличен е софтуер с учебни и други информационни материали, достъпни за студенти и преподаватели.

Стандарт 7: „Управление на информацията“

Критерий 7.1 „ВУ съобразно своята мисия събира и анализира информация за дейността на вътрешните структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които взимат участие и външни заинтересовани страни.“

7.1.1 ПК констатира, че в Колежа по туризъм събирането и управлението на информацията се базира на действаща Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав. Във висшето училище са въведени процедури за включване в екипите по вътрешния одит на представители на студенти и потребители на кадри. ПК 1-03 Вътрешни одити предвижда самооценяващият процес, както и одитирането, да се провеждат с активното участие на заинтересованите страни. От информация в сайта на колежа е видно, че представители на студентите са включени в Общото събрание (4 студенти) и Академичния съвет (1 студент). В разширените състави на КС също се включват представители на студентската общност. В състава на Атестационната комисия няма нормативно регламентирано участие на студенти и представители на работодатели и потребителски организации. Колежът има разработен Етичен кодекс, но в него не е предвидено създаване на колективен орган, който да следи и контролира спазването на заложените в кодекса принципи и правила.

7.1.2 Колежанската комисия по осигуряване и оценяване качеството на

образованието (ККООКО) и Кариерният център в Колежа по туризъм провеждат оценки на качеството на обучение на студентите в двете професионални направления, в които висшето училище работи. Одитите за установяване състоянието на Вътрешната система по качеството се планират, организират и осъществяват в съответствие с Процедурата по качеството „Вътрешни одити“ (ПК 1-03). Процедурите по качество са публикувани на сайта на колежа. Вътрешните одити се извършват планово 1 път годишно.

7.1.3 Информацията и резултатите от провежданите оценки на качеството на обучение на студентите и оценките на работодателите за подготовката на завършилите студенти **не се поддържат и класифицират в електронни регистри**. Съхраняват се на хартия и не са особено добре подредени. Констатирано е, че през акредитационния период са проведени 45 анкетни проучвания със студенти. Почти всички проучвания са проведени от **Кариерен център**. Преобладават анкетите сред дипломиращите се студенти – 37,8% (17 проучвания). В 15 от проучванията (33,3%) е оценено качеството на преподаване по отделни дисциплини, а в 3 от изследванията са проучени административните услуги. Едно проучване е посветено на включването на изучаването на нови учебни курсове в учебните планове на специалностите.

Средният успех при завършване на студентите от специалности в ПН 3.9 и ПН 3.7 за разглеждания период е Мн. добър (съответно 5,04 и 5,01). За акредитационния период, от други висши учебни заведения в страната, в Колеж по туризъм – Благоевград са прехвърлени общо 28 студенти.

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 7.1

В Колежа по туризъм събирането и управлението на информацията се базира на действаща Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав. Има процедури за включване в екипите по вътрешния одит на представители на студенти и потребители на кадри. Представители на студентите са включени в Общото събрание, Академичния съвет и разширените състави на КС. В Атестационната комисия няма нормативно регламентирано участие на студенти, представители на работодатели и потребителски организации. Във висшето училище се извършват вътрешни одити планово 1 път годишно. Информацията и резултатите от провежданите оценки на качеството на обучение на студентите и оценките на работодателите се съхраняват на хартия и не са особено добре класифицирани. В Колежа по туризъм се използват резултати от проведени проучвания сред студенти и работодатели.

Стандарт 8: „Информация за обществеността“

Критерий 8.1 „ВУ публикува информация за: приети програмни документи и учебна документация; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на студентите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; за университетски форуми с участието на представители на студенти, синдикални и потребителски организации.“

8.1.1 Колежът по туризъм – Благоевград има официална интернет страница. В раздел „Учебна дейност“ са налични информационни пакети за три специалности в редовна форма на обучение. Всеки информационен пакет включва: квалификационна характеристика на специалността; учебен план; учебни програми по дисциплините с анотация, съдържание, технология на обучение и оценяване. Няма унифицирана форма за представяне на учебните програми.

В раздел „Студенти“ е публикувана информация за: академичен календар; график за консултации на преподаватели; дати за изпити; разпис на семестриалните занимания; административни услуги и др.

На сайта на Колеж по туризъм не се открива информация за успеваемостта на студентите. В секция „Алумни клуб“ е публикуван списък на завършилите студенти с актуалност до 2017 г., както и 2 анкетни карти – за проучване на мнението на дипломиращи се и завършили студенти.

8.1.2 На сайта на колежа се оповестява информация за срещи и форуми с участие на студенти, работодатели и представители на потребители на кадри при: представяне на монографични научни изследвания; провеждане на международни прояви в сферата на туризма и бизнес администрацията; организиране на студентски научни семинари и различни курсове; изнасяне на публични лекции и др.

В уеб сайта на колежа са оповестени **19 вътрешнонормативни документи**, в това число: Стратегия за развитие на колежа (2016-2020); Стратегия за развитие на научните изследвания (2019-2024); Стратегии за развитие на професионалните направления „Туризъм“, „Администрация и управление“ (2016 – 2020); Стратегия за развитие на международните отношения на висшето училище (2015 – 2020).

На сайта на колежа няма информация, която да представя всеки от преподавателите в професионалните направления.

8.1.3 Във връзка с програма Еразъм+ е представена информация за: ръководство по програмата; документи за студентска и преподавателска мобилност; сключени договори; Еразъм координатор; вътрешна система за организация, администриране и управление на дейностите по програмата;

Еразъм харта; стратегия за организация и изпълнение на проекти за международно сътрудничество по програмата. Съобщението за кандидатстване по Еразъм+ е от учебната 2016/2017 г.

8.1.4 На сайта на Колежа по туризъм е публикуван Доклад от проведени анкетни проучвания от Кариерен център за периода 2016-2018 г. В него са анализирани резултати от 15 анкетни проучвания, сред дипломиращи се студенти, потребители на кадри и студенти, обучаващи се по съответни специалности.

В раздел „Качество” е представена обобщена информация относно студентска оценка по преподавани учебни дисциплини и преподаватели за периода 2014 – 2018 г. Няма публикувани резултати от проведени анкетни проучвания сред кандидат-студенти. Информация от други форми на вътрешни одити не се открива в сайта на висшето училище.

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 8.1

На уеб сайта на Колежа по туризъм има оповестена информация за професионалните направления и специалности, по които се осъществява обучението. Налични са информационни пакети за трите специалности в редовна форма на обучение, които включват: квалификационна характеристика; учебен план; учебни програми. Публикува се информация за академичен календар и график за консултации на преподаватели, дати за изпити и разпис на семестриалните занимания; административни услуги и др. Не се открива информация за успеваемостта на студентите.

В уеб сайта на колежа са оповестени актуални стратегии за развитие на: висшето училище; научните изследвания; професионалните направления; международните отношения на висшето училище. Липсва информация, която да представя всеки от преподавателите в професионалните направления.

Международната дейност на Колежа по туризъм е оповестена. Програма Еразъм+ е представена с подробна информация в сайта. Не се открива информация за постижения на преподаватели и студенти. На сайта на Колежа по туризъм има Доклад с резултати от 15 анкетни проучвания сред дипломиращи се студенти, потребители на кадри и студенти. Не се открива информация за анкетни проучвания сред кандидат-студенти и други форми на вътрешни одити.

Стандарт 9: „Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите“

Критерий 9.1 „Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии.“

9.1.1 В КТ-Благоевград са създадени необходимите условия за повишаване на качеството на обучение на студентите и синхронизиране на образованието както със стандартите на Европейския съюз, така и с икономическите и социалните потребности на обществото.

Образователният профил на КТ-Благоевград се формира от 2 акредитирани професионални направления: ПН 3.9 „Туризм“ (срок на валидност 23.05.2021 г.; оценка 4,60 и капацитет 300 студенти) и ПН 3.7. „Администарция и управление“ (срок на валидност 23.05.2021 г.; оценка 4,61 и капацитет 150 студенти). Всички предлагани образователни програми са оповестени чрез интернет-страницата на Колежа. В Колежа е изградена система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес, базирана на основни вътрешни нормативни актове. През последните пет години са правени проучвания за актуализации на 3 от обучителните програми. С оглед преценка на съответствието на учебните програми на икономическите и социални потребности на обществото, в КТ-Благоевград се осъществяват периодични проучвания на вътрешната и външна среда. Резултатите от тези проучвания служат за подготовка на решения относно бъдещото развитие на висшето училище. За поддържане и развитие на актуални учебни програми и актуално учебно съдържание се

9.1.2 В одобрените през академичния цикъл учебни програми в КТ – Благоевград не са констатирани структурни или целеви недостатъци. Наблюдението на образователните програми се **осъществява текущо** в процеса на обучението на студентите по специалностите в колежа. След като се направят необходимите предложения за актуализация на учебните програми, те се утвърждават на катедрено и колежанско ниво. Всеки семестър се извършват институционални одити на учебната документация, документооборота, експертната, финансовата и информационната осигуреност на учебния процес. За периода 2016-2019 г. са проведени **три вътрешни одита на СУК**. Всяка от извършените вътрешни проверки завършва с отчет на ККООКО.

Промените в учебната документация се извършват на база проучвания и сравнителни анализи с учебните планове и програми на водещи чуждестранни и български университети, които предлагат обучение в същите направления – СУ-София, ЮЗУ- Благоевград, Висшето училище по мениджмънт –Варна, Международен колеж- Добрич, Университета в Авейро- Португалия, Университета в Биелско Биала – Полша, Университета SEU в Диарбекир -Турция, Университета в Кемниц – Германия; Университета в Рига – Латвия;

Американски университет в Букурещ- Румъния и др. През наблюдавания период е констатирано, че са проучени и е установена необходимост за промени по 3 от обучителните програми. Промените са реализирани чрез въвеждане на нови 4 учебните програми по изучавани дисциплини. В следакредитационния период, с решение на АС е утвърдено обновяването на учебни програми по над 108 дисциплини, което представлява приблизително 60% дял от от всичките 183 дисциплини, включени в учебните планове на специалностите в ОКС „професионален бакалавър“. Извършваните промени са насочени към осъвременяване на съдържанието на учебните дисциплини, обновяване на литературните източници и начините за оценяване.

9.1.3 В работните документи на Системата по качеството се поставя изискването прегледът и оценяването на новата учебна документация да се инициира и реализира с активното участие на преподаватели, студенти и работодатели. ПК констатира, че в процеса на актуализация на учебната документация през акредитационния период ефективно участват 320 студенти и 46 работодатели.

9.1.4 Всички промени в съдържанието на учебните програми се извършват с цел нарастване на възможностите на дипломираните студенти за реализация на пазара на труда. Те са съобразени с изискванията на работодателите и с тенденциите в обществено- трудовия пазар, икономическото развитие и способстват за предлагане на трудовия пазар на квалифицирана работна сила, и по-добра професионална реализация на дипломираните студенти. На база доклада от анализа, се констатира, че над 60% от анкетиранияте работодатели считат подготовката на студентите за отлична и достатъчна за бъдещата им реализация като професионални бакалаври.

9.1.5 ПК констатира, че преподавателите участват в прегледа на новата учебна документация под различни форми: при обсъжданията в катедрените съвети, като членове на Академичния съвет; като членове на комисии по качеството и представители на експертни групи, като рецензенти на учебни програми за отделните учебни дисциплини; при участие в комисии за оценяване качеството на учебен курс. През отчетния период всички преподаватели от Колежа по туризъм са взели участие в мониторинга, прегледа и ревизията на учебните програми.

Формите на участие на студентите в този процес са: участие на студентите, които са групови и курсови отговорници в органите за управление (катедрени съвети, Академичен съвет); участие на студенти в комисии по одитиране и оценяване на образователни програми; участие на студенти в срещи с одиторските екипи при провеждането на планови и

извънредни одити в основните звена; предоставяне на становища при анкетни проучвания, касаещи съдържанието на образователната програма и учебния курс, и т.н.

Ангажирането на работодателите в мониторинга, прегледа и ревизията на учебните програми също е регламентирано в документите по качеството. Формите на участието им са: участие в комисии за оценяване на образователна програма/специалност, на учебен курс, на нова или обновена програма; участие чрез предоставяне на отзиви и становища, срещи с ръководствата; участие чрез анкетни проучвания на мнението им за програмите.

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 9.1

В КТ – Благоевград се оценява регулярно съответствието между учебните програми и социално-икономическите потребности на обществото. Проучва се конкурентната среда чрез сравняване на образователните цели, учебни планове и програми с оглед определяне на конкурентните предимства на обучението в колежа. Преценява се адекватността на учебните програми, чрез задълбочено проучване на българския академичен опит и добрите европейски практики. Обратна връзка за потребностите на пазара на труда се получава, чрез поддържане на контакти с водещи работодатели и се следи за професионалната реализация на завършващите студенти. Следят се непрекъснато състоянието и динамиката на образователния пазар. Одобрените учебни програми се отличават с балансираност, относителна устойчивост и нямат структурни и целеви недостатъци, които да налагат промяната им в рамките на съответния академичен цикъл. В същото време в КТ – Благоевград са създадени необходимите условия за техния перманентен мониторинг и адаптиране към промените във вътрешната и външна среда. Прилага се установен ред за анализ, оценка и актуализация на учебните програми.

В КТ е разработена и функционира система за проучване мнението на студентите и потребителите на кадри, които се отчитат при изработването на ключови решения за усъвършенстване на учебния процес. Констатира се, че системата за мониторинг върху програмите гарантира набавянето на нужната информация за осъществяване на качествени промени и подобрения в тях, с оглед поддържане на високо качество на обучителния процес. Установена е добра практика за осигуряване на съпоставимост на учебната документация с водещи европейски и български ВУ.

В КТ се прилага утвърден инструментариум за анализ на външната и вътрешна среда, с оглед осигуряване на необходимата информация за мониторинг на програмите. Разработена е система за информиране на академичния състав за резултатите от мониторинга, което е основание за своевременна актуализация на програмите с оглед изискванията на работодателите и студентите. В КТ се полагат усилия промените в учебните програми да бъдат оправдани по отношение на предлаганата на трудовия пазар квалифицирана работна сила. Създадена е необходимата организация за набиране на информация и анализ на изискванията на пазара на труда към квалифицираната работна сила. Изградени са и се поддържат контакти с потребителите на кадри с оглед познаване на търсенето на специалисти с конкретни знания и умения. Утвърдена е практика за провеждане на съвместни срещи на студенти (настоящи и завършили), работодатели и преподаватели за обсъждане на адекватността на промените в учебните програми относно новите изисквания и критерии на пазара на труда. В мониторинга за адекватността на учебните програми, активно участие вземат преподаватели, студенти и работодатели.

В КТ е разработен инструментариум за отчитане мнението на студентите и на потребителите на кадри, относно учебните програми в хода на техния преглед, оценка и ревизиране. В работата на комисиите, осъществяващи мониторинга са включени и представители на студентите. Редовно се провеждат анкетни проучвания сред студентите за качеството на учебните програми. Чрез участие в работата на различни структурни звена, на практика всички преподаватели в университета са ангажирани в мониторинга, прегледа и ревизията на учебните програми. Водещ приоритет при обновяване на учебните програми и на учебното съдържание е трансферът на знания, прилагането на иновативни форми на обучение, гъвкаво практическо обучение и ефективно партньорство с бизнеса. Броят на участвалите в мониторинга работодатели е 46, а ангажираните в този процес студенти са 320.

Стандарт 10: „Циклично външно осигуряване на качеството“

Критерий 10.1 „ВУ осъществява планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми.“

10.1.1 ПК счита, че вътрешната система за оценяване и поддържане на

качеството на обучение, разработена, внедрена и функционираща в Колежа по туризъм, в съответствие с неговите специфики, предполага периодично инициране на самооценки, одити, както е и обект на външно оценяване.

В структурно и организационно отношение вътрешната система предвижда процедури по самооценяване в основните звена - катедрите (посредством отговорниците по качеството, както и във връзка с дейността на колежанската Комисия по качеството - ККООКО), а също и за оценка при провеждането на планови одити от страна на одиторски екип, който по отношение на оценяваните звена е външен.

През оценявания период в КТ –Благоевград са извършени 3 вътрешни одита.

През периода 2016 – 2019 г. са осъществени 4 външни одита от външни одитиращи орга-низации. Те включват:

- Процедура по институционална акредитация (Решение на АС на НАОА-Протокол № 12/11.05.2016 г), на която са дадени 16 препоръки. По преодоляването им, КТ –Благоевград изготвя Прецизирана програма от мерки за изпълнение на направените препоръки при институционалната акредитация (Решение на АС на КТ –Благоевград-Протокол № 30/06.06.2016 г).
- Последващ контрол по процедура по САНК, проведена в периода № 06-07.03.2018 г. от ЕГ на НАОА, определена с решение на Акредитационния съвет - Протокол № 28/ 12.12.2017 г. (писмо Изх. № 334/15.02.2018).
- С Решение на Акредитационния съвет Протокол № 13/19.07.2018 год. на Колеж по туризъм – Благоевград се отнема институционалната акредитация за срок от 18 месеца, в който да се предприемат мерки за отстраняване на слабостите и подобряване на качеството. (Писмо от НАОА с изх. № 1121/08.08.2018 год.).
- Процедури за програмна акредитация в ПН 3.9 Туризъм и ПН 3.7 Администрация и управление.

10.1.2 Регулярността на самооценяването се определя от Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение. Процесът предвижда последователност от етапи, описани в Ръководството за прилагане на системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение на Колежа по туризъм и процедурите по качество. Оценяването на учебните курсове се осъществява в рамките на три годишен период (съгласно работни инструкции: РИ Инструкция за комисиите по оценяване на учебен курс и РИ Инструкция за разработване на нови, обновяване, одобряване и наблюдение на учебни планове и програми); оценяването на нова или обновена учебна програма се извършва през първата година след въвеждането ѝ (съгласно ПК 2-03 Разработване на учебни планове и програми); вътрешното оценяване

(самооценяването) на специалността (образователната програма) се прави два пъти в един срок за акредитация, като съответните катедри за целта утвърждават ежегоден график (съгласно РИ Изисквания за оценяване на качеството на обучението в специалности (програми)). За периода са получени общо 19 оценки от анкетни проучвания за качеството на обучението. За разработването на нов учебен курс се използва работната инструкция РИ Изисквания за проектиране, подготовка и реализация на учебен курс. Тази инструкция подпомага използването на предложените иновации за създаване на актуални учебни курсове.

По отношение самооценката и оценката на качеството, постигано от преподавателите, процесът е двuasпектен:

- приети са и утвърдени набор от Изискуеми документи по процедури за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности, препоръчителни критерии и образци на документи, отразени на сайта на ВУ.

- протича процес на самооценка на преподаватели и външна за академичния състав на катедрите оценка от нарочна комисия, утвърдена със заповед на Ректора. Времетраенето на процеса на оценяване може да бъде с обхват една календарна година, за да бъдат обхванати всички дейности на преподавателя в едногодишен цикъл.

В съответствие с Правилника за атестиране на академичния състав, по график се реализира атестационния процес от колежанската Комисия по атестирането. За оценявания период са извършени 8 процедури по атестация.

За кратките срокове, за които Колеж по туризъм - Благоевград е получавал програмна и институционална акредитация, ролята на външно оценяване играят оценките, бележките и препоръките, съдържащи се в докладите на НАОА. За периода 2016-2018 г Колежът е посетен от три експертни групи на НАОА, които могат да се възприемат като външно оценяване - акредитационно по програмна акредитация по ПН 3.9 Туризъм и ПН 3.7 Администрация и управление, следакредитационен контрол по процедурата за институционална акредитация. В резултат, през периода, основната национална агенция, извършвала независими одити, е НАОА.

За периода на оценяване, във връзка с проведени акредитационни процедури, са подготвени и представени 5 доклада за самооценка.

10.1.3 В Колежа се предприемат действия по изпълнение на извършени препоръки по акредитационни процедури. Доказателства за извършени промени в програми на обучение, в условия и политики за развитие на академичен състав, в механизми за активизиране на научноизследователската дейност, в ресурсно осигуряване на учебния процес и в подобряване на административното обслужване са представени в първата част на настоящия доклад. Доказателствата касаят констатации от извършен

следакредитационен контрол по предходна институционална акредитация. Предприемат се мерки по изпълнение на препоръки от програмни акредитационни процедури. Доказателства за промени в учебната документация по програмите на обучение са представени по критерий 2.1.

Освен НАОА, в ролята на външни оценители са преподаватели от други ВУ и заинтересовани лица/работодатели, които периодично попълват оценъчни карти за качеството на преподаване по учебна дисциплина. През 2018 г такива карти са попълнени от следните външни за КТ-Благоевград оценители: „География на Туризма“ от доц д-р Петя Иванова –СА „Д. А Ценов“, Управление на човешките ресурси – доц. д-р А. Георгиев – НБУ, „Въведение в туризма“ – ас. д-р Любомира Гръчка – ЮЗУ; „Технология на хотелиерството и ресторантьорството“ -Илия Пасхов –БАХРА, „Устойчиво развитие на туризма“ - Симана Марковска – Пирински Туристически форум.

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 10.1

В КТ се провеждат регулярни самооценки и външни одити от агенции, признати на национално и международно ниво. За оценявания период са извършени 3 вътрешни одита и 4 външни одита. Колежът осъществява изискваните дейности по последващ акредитационната процедура мониторинг.

КТ съблюдава решенията и препоръките от акредитационни процедури, създал е организация и е разработил процедури и механизми за изпълнение на препоръките от предходната институционална акредитация. В КТ са създадени условия и механизми за изпълнение на извършени препоръки по програмни акредитационни процедури.

В Колежа продължава работата по изпълнение на задължителни препоръки след успешно приключила процедура по САНК на ПН 3.9 Туризм и ПН 3.7. Администрация и управление

Председател на ПКЧУ:.....

/проф.д-р Галина Младенова/

